

AŞIKLI HÖYÜK DOSTLARI DERNEĞİ
FAALİYET RAPORU
MAYIS 2021 – NİSAN 2023

GİRİŞ

Mayıs 2021 – Nisan 2023 süresi içinde ağırlıklı olarak Avrupa Birliği fonları ile desteklenen “Sanat ve Arkeoloji” projesinin çalışmalarına yoğunlaştık, beraberinde kamu, özel ve sivil toplum kuruluşları ile iletişim – networking çalışmalarını sürdürdük.

Faaliyetlerimizi şu üç temel hedefimiz doğrultusunda planlamaya ve geliştirmeye çalışıyoruz.

- 1) Aşıklı Höyük kazı ve araştırma projesine her türlü destek bulmak,
- 2) Aşıklı Höyük’ün, araştırma sonuçlarının, kazı ekibinin bilinirliğini güçlendirmek, yaygınlaştırmak, bu amaç çerçevesinde Aşıklı Höyük’ün “öykü”süne farklı katmanlar eklemek,
- 3) Aşıklı Höyük’ün yakın çevresindeki insanlar için sürdürülebilir bir “toplumsal fayda” kaynağı olmasını sağlamak.

Derneğimiz Temmuz 2021’de Aksaray Temsilciliği’ni açtı ve temsilcimiz Beyhan İçiren Gökcan Aksaray’da görevini halen sürdürmekte.

Geçtiğimiz iki yıl içinde yürüttüğümüz çalışmaların ayrıntıları aşağıda sunulmuştur:

1. ETKİNLİKLER

1.1 Sanat ve Arkeoloji ile Kültürlerarası Diyalog Projesi

Derneğimizin, AB Kültürel Hibe Programı kapsamında İskoçya’da University of Dundee ve İspanya’da Universitat Autònoma de Barcelona ile ortaklaşa 1 Nisan 2021 tarihinde başlattığı Sanat ve Arkeoloji projesi, 31 Ağustos 2022 tarihinde başarı ile bitirildi. Pandemi ortamında üç ülkede dört şehirde (İskoçya/Dundee, İspanya/Barselona, Türkiye/İstanbul, Aksaray) çeşitli etkinliklerle birlikte açılan dört çağdaş sanat sergisinin her evresinde gerek üye ve dostlarımız, gerekse proje ortaklarımız son derece özverili çalıştı, proje Aşıklı Höyük’ün daha iyi tanınmasına yardımcı oldu. Proje, sanat ve bilim olmak üzere iki disiplini, proje özelinde ise çağdaş sanat ile arkeolojiiyi çeşitli izleyicilere ulaştırarak kültürel miras ve değerler kavramlarını yaymayı amaçladı.

Proje süresince 5 farklı ülkeden toplam 13 sanatçı Aşıklı Höyük’ten aldıkları ilhamla 36 farklı çağdaş sanat eser üretti ve “Lines of Site/Kazı İzleri” başlığıyla açılan sergilerde eserlerini sergiledi. Sergilere gelen yaklaşık 28.000 ziyaretçi, sanat eserlerinden etkilendi, Aşıklı Höyük hakkında bilgilendi. Sergilerle eşgüdümlü düzenlenen seminerlerde (toplam 11 seminer ve 3 atölye çalışması) 1611 kişiye ulaşıldı, Aşıklı Höyük kazılarında, buluntularında ve daha da önemlisi sanatın bu Neolitik yerleşimin hikayesini anlatmaya nasıl yardımcı olabileceğinden daha fazla haberdar oldu, insanlığa ait kültürel miras ve değerler vurgulandı.

Aksaray'da yerel çalışmalara da ağırlık verildi. Hedef grup içindeki Kızılkaya köyünde yaşayan kadınlarla bir Herbarium workshopu düzenlendi ve kadınlarla birlikte çevrede toplanan bitkilerle bir Herbarium hazırlandı. Kızılkaya ve civarındaki toplam 5 yerleşimde 14-18 yaş gençlerle yapılan Gençlik ve Arkeoloji çalıştaylarında ise gençlere dünyamızın oluşum evreleri, evrim, Neolitik ve Aşıklı'nın önemi gibi konular anlatıldı. Kadın ve gençlerle yapılan çalışmalara katılan kadın ve gençler doğal ve kültürel miras konularında edindikleri yeni bilgilerden duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

Aşıklı Höyük kazı ekibinin bölgedeki üniversitelerde okuyan arkeoloji öğrencilerine verdikleri seminerlerde Aşıklı Höyük'ün arkeolojideki yeri, Orta Anadolu yerleşimlerinde hayvan evcilleştirme, bitkilerin kültüre alınması ve kazı ekibinin uzmanlıkları ile ilgili konular tartışıldı.

Medya raporları ve makaleler, dünyanın dört bir yanındaki insanların rutin yaşamlarını etkileyen pandemiye rağmen projenin iyi bir görünürlüğe sahip olduğunu gösterdi. Görünürlük faaliyetlerimizle 14 milyon kişiye ulaşıldığını tahmin ediyoruz.

Projemizi derneğimiz üyelerinden Demet Güral, Ayşe Bernev Çağlar ve Alev Tezer Çağlar çeşitli sorumlulukları paylaşarak yürüttüler. Çalışmaların farklı aşamalarında destek veren üye ve dostlarımız Mine Taygun, Burak Güç, Ahmet Boratav, Gözde Akgüngör Pamuk, Ali Karakaş, Catherine Campton, Ferhat Boratav, Hayrünnisa Aligil ile Aşıklı Höyük Kazı ve Araştırma Ekibine ve değerli sanatçılarımız ve küratörler Fırat Arapoğlu ile Gary Sangster'a minnettarız.

1.2 Aşıklı Höyük Kazı ve Araştırma Desteği

2021 ve 2022 kazı sezonlarında üye ve dostlarımızın katkıları ile Aşıklı Höyük kazılarına nakdi ve aynı yardımlar yapıldı. İki kazı sezonunda yaklaşık 100,000 TL'yi bulan nakdi yardımlar ile kazı ekibine destek olan işçi istihdamını sağladık.

Bu desteklerin sağlanması için "Kazının Bir Gününe Sponsor Ol" sloganıyla oluşturduğumuz çağrıyla, üyelerimiz aracılığıyla daha geniş bir çevreye ulaştırmaya çalıştık ve iyi sonuç aldık.

2021 ve 2022 kazı sezonlarında yapılan yardımlar aşağıdaki gibi gerçekleşti:

2021 sezonunda 11 işçi istihdam ederek sigorta harcamaları ile birlikte 64,625 TL yardımda bulunduk. 2022 sezonunda ise 5 işçi istihdam ederek 32,895 TL destekte bulunduk.

Yine üye ve dostlarımızın desteği ile sağlanan aynı yardımlar ise kazı ekibinin iki sezon boyunca başta gıda ve temizlik olmak üzere ihtiyaçlarını karşıladı.

Üye ve dostlarımıza destekleri, katkıları için müteşekkirimiz.

1.3 Alif Art Müzayedesı

Arkeoloji ve Sanat Buluşması kapsamında sanatçılarımızın ürettiği eserler veya print kopyaları Ekim 2022'de İstanbul'da yapılan Alif Art müzayedesinde sanatseverlerin beğenisinde sunuldu. Sanatçılarımızın büyük bir özveri ile ortaya çıkardığı eserlerini tamamen veya kısmen Dernek için bağışlamalarına müteşekkirimiz. Ayrıca Alif Art'ın herhangi bir ücret almadan eserlerin müzayedede sunulması için verdikleri katkıya da çok teşekkür ediyoruz.

1.4 Seminerler- Konuşmalar

2021'in son günlerinde dost ve üyelerimize Aşıklı Höyük 2021 sezonu kazı bulguları, dernek mevcut çalışmaların ve planlanan çalışmaların anlatılması ve yeni yıl mesajlarının verildiği Zoom üzerinden bir toplantı düzenlendi.

Güneş Duru ve Ferhat Boratav 15 Şubat 2022'de İstanbul Rotary Kulübünün konuğu oldular ve "Aşıklı Höyük, the oldest settlement in Central Anatolia" başlığıyla hem Aşıklı Höyük'ü, kazı çalışmalarını, araştırmaları, hem de derneğimizin amaçlarını ve faaliyetlerini anlattılar.

İstanbul Heritage fuarı kapsamında 13 Mayıs 2022 tarihinde Ferhat Boratav, "Kazı İşleri" sergisi gibi bir kültürel faaliyeti nasıl organize ettiğimizi ve bu faaliyetin Aşıklı Höyük kazısına neler kazandırdığını anlattı.

4 Aralık 2022 tarihinde Evin Sanat Galerisi'nde, Kazı Ekibi Başkanı Mihriban Özbaşaran ve Nurcan Kayacan Aşıklı Höyük ve Balıklı yerleşimi 2022 kazı sezonu buluntuları ve gelişmeleri, ve Göllüdağ obsidiyen yatakları saha araştırmaları ile ilgili kapsamlı bir seminer verdiler.

1.5 Sponsor Arayışları ve Sponsor Dosyası Hazırlanması

Üyemiz Hasibe Ünçe'nin desteği ile Anasponsor Sponsorluk ve İletişim Danışmanlığı şirketi tarafından üyelerimizin de katkısı ile bir sponsor dosyası hazırlandı.

Üye ve dostlarımız bireysel veya ekip olarak çeşitli özel ve kamu kuruluşlarına veya bireyleri ziyaret ederek Derneğimizi tanıttı.

Bunların arasında, özellikle T. İş Bankası'nın kültürel faaliyetlerini yürüten ve arkeolojik kazılara düzenli destek veren İş Sanat yöneticileriyle tanışmamız, görüşmemiz önemli oldu. İş Sanat yöneticileri bu görüşmeler ardından Aşıklı Höyük'ü ve Kazı Evi'ni ziyaret ettiler, Mihriban Özbaşaran ve Güneş Duru hocalarımızdan kazıyla ve araştırmalarıyla ilgili bilgi aldılar. Önceki yükümlülükleri nedeniyle İş Sanat'tan bu yıl için destek alamadıksa da, bu ilişkiyi özenle sürdürmenin önemli olacağını düşünüyoruz.

Üyemiz Günseli Atalay'ın katkıları ile Pharmavision'dan 2024 takvim hazırlığı için fotoğraf telif ücreti karşılığı nakdi destek alındı. Üyemiz Hayrünnisa Aligil'in katkıları ile Procter&Gamble ve Ak Gıda firmalarından süt ve süt ürünleri ile temizlik ve hijyen ürünleri aynı desteği sağlandı. Üyemiz Silvia Arsebük'ün katkıları ile A101 firmasından da kazı sezonları boyunca alışveriş kartı ile aynı destek almayı sürdürdük.

1.6 Dostlarla İletişim

Son iki yıl içinde web sayfamızı geliştirdik, İngilizce sayfasını ekledik ve tüm gelişmelerden dostlarımızı haberdar etmek için sürekli güncelledik. Ayrıca Instagram ve Twitter hesaplarımızı açtık.

Web sayfamızda ve sosyal medya hesaplarımızda, sadece derneğimizin faaliyetlerini duyurmakla sınırlı kalmadık. İlgi alanımıza giren, önemli gördüğümüz konulara da değindik. Bu çerçevede, tarihi eser kaçakçılığı ile haberleri aktarmaya, "Kadim Uygarlıklar" gibi "sahte bilim" örneklerine dikkat çekmeye çalıştık. Son dönemde, 6 Şubat deprem felaketinin ardından kültürel mirasın uğradığı tahribatı ve bunu gidermek için yapılan çalışmalarını takip etmeye özen gösterdik.

Dernek faaliyetlerini, kazı ve kazı ekibiyle ilgili haberlerini derleyen Aşıklı Postası'nı, yaklaşık her iki ayda bir çevrimiçi yayınlayıp, üye ve dostlarımıza gönderdik.

1.7 Networking

"Sanat ve Arkeoloji" projemiz, bu dönem networking çalışmalarımızın belkemiğini oluşturdu. Proje süresince toplam 48 kamu, özel ve sivil toplum kuruluşu ile görüşmeler yapıldı ve uygulama sırasında bu kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması proje faaliyetlerine büyük katkıda bulundu. Bu kuruluşlardan 16'sı Derneğimizin STK ağındaki diyalogu artırmasına yardımcı olan STK'lardı. Ayrıca, bu temaslar sayesinde, bu hibe desteği ile başlatılan çalışmaları sürdürmek için yeni projeler ve işbirlikleri geliştirdik.

Yine bu proje kapsamında, Gaziantep'te hayli tartışmayla faaliyetlerine başlayan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün lansman toplantısına katıldık, AB Kültürel Hibe Programına katılan diğer STK'larla bir araya gelme fırsatı bulduk.

17 - 19 Haziran 2022 tarihlerinde Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü (IFEA) ve Fransız Kültür Merkezi tarafından ilk kez Türkiye'de de düzenlenen Avrupa Arkeoloji Günleri'nde standımızı açtık.

Ekim 2022'de Hayrünnisa Aligil ve Ferhat Boratav, ayrıntısı aşağıda yer alan "Aşıklı Buğday" projesiyle ilgili yerel destek potansiyelini görmek üzere Aksaray'da çeşitli kuruluşları kapsayan

bir saha çalışması yaptılar. Özel kuruluşlar, yerel yönetim temsilcileri ve kamu kuruluşlarının yetkilileriyle görüşüldü, projeye önemli destek olacağı görüldü.

2. BAŞVURUSU YAPILAN PROJELER

Geliştirdiğimiz projeler ile ilgili ulusal ve uluslararası fon arayışlarını sürdürdük. Başvuru süreci bazı hibe programlarında oldukça emek-yoğun olup, ayrıntılı formların doldurulmasını gerektiriyor. Özellikle uluslararası başvurularda rekabet oldukça fazla. Başvuruda bulunduğumuz her hibe programında başarılı olamasak da fon arayışlarını başka kaynaklardan ve açılan yeni hibe programlarına başvuru yaparak sürdürüyoruz. Örneğin 2021 sonunda yaptığımız başvuruyu 2023 içinde açılan bir başka hibe programının kriterlerine uygun olarak tekrar sunduk.

2.1 “Reframing Aşıklı Höyük Through Art, Archaeology and Digitisation

Kasım 2021 tarihinde British Council International Collaboration Grants 2021 programına University of Dundee ile birlikte fon başvurusunda bulunduk ancak başvurumuz başarılı olmadı.

2.2. “Reimagining Aşıklı Höyük: the preservation and protection of a unique archaeological site through digital documentation”

Aşıklı Höyük’ün dijital ortama taşınmasına ilişkin bir proje için Derneğimiz, University of Dundee 3D VisLab ile işbirliği içinde US Ambassadors Fund for Cultural Preservation (AFCP 2023) Uluslararası Hibe Programına bir başvuruda bulunduk. Sonuçları bekliyoruz.

2.3. “Aşıklı Buğdayı – Azm-i Milli Unu”

Kızılkaya Köyü kadınlarına istihdam sağlanması, doğal mirasın sürdürülebilir şekilde desteklenmesi amacıyla Ahiler Kalkınma Ajansına SOGEP 2023 Programı kapsamında başvuru yapıldı. Bu projeye Gülağaç İlçesi’nde ekimi yapılan atalık buğdayların, kadın emeğiyle işlenmesi ve “Aşıklı” adıyla markalaştırılması hedefleniyor.

Bu proje kapsamında, Gülağaç Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü aracılığıyla, deneme amaçlı olarak 13 dönüme dört çeşit atalık buğday ekildi.

2.4 Sınıf Arkadaşım Neo: Kültürel Miras Bilinci ve Eleştire Düşünce Yeteneği Geliştirme

Aksaray ilinde çocuk ve ergenlere yönelik eğitim amaçlı arkeoloji atölye etkinlikleri düzenlenmesininine ilişkin bir proje geliştirerek Aksaray İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortaklaşa Sabancı Vakfı 2023 Hibe Programına başvuruda bulunduk ancak projemiz desteklenmeye uygun görülmedi.

3. PLANLANAN ÇALIŞMALAR

Fon arayışında bulunduğumuz yukarıda belirtilen projelerimizin dışında bir önceki faaliyet raporumuzda da belirlediğimiz Neolitik Gıda Ormanı ve Ziyaretçi Merkezi için fon arayışlarımızı sürdürüyoruz. Bunların yanı sıra çocuk ve genç nüfusa özel önem veren Derneğimizin İstanbul'da bulunan özel okul öğrencilerine Aşıklı Höyük ve civarını daha iyi tanımalarına yol açacak ziyaretler yapmaları için İstanbul'da bir özel turizm firması ile rota oluşturma çalışmaları sürmekte.

4. DERNEĞİMİZE KATILANLAR

Derneğimizin Nisan 2023 itibarı ile aktif üye sayısı 55dir.

Derneğimize Mayıs 2021 – Nisan 2023 tarihleri arasında üye olarak kaydını yaptıran dostlarımız şunlar olmuştur:

2021 Üyelikleri	2022 Üyelikleri	2023 Üyelikleri
Ayşe Perin Atam	Ahmet Rüstem Ekici	Murat Özelmas
Beyhan İçiren Gökcan	Burak Güç	
Burcu Ulus	Feride Karahöyüküklü	
Ebru Ünsal Taşçıoğlu	Feza Aktan	
Emrah Gökcan	Fusun Ertuğ	
Engin Taş	Gizem Kahya İyem	
Esin Uzman	Hakan Sorar	
Hasibe Ünçe	Nurdan Şahin	
Selda İzgi	Osman Nuri İyem	
	Şahin (Domin) Parmak	
	Yasemin Gürsel	